

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **Ing. E. P., zastúpenej JUDr. Z. H., advokátkou**, proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Žilina, Krajský dopravný inšpektorát**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. KRP-23/KDI-SK-2007 zo dňa 23. marca 2007, o odvolaní právnej zástupkyne žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 21 S 104/2007-74 zo dňa 28. augusta 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 21 S 104/2007-74 zo dňa 28. augusta 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Krajskom súde v Žiline sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRP-23/KDI-SK-2007 zo dňa 23. marca 2007, ktorým žalovaný rozhodol vo veci uloženia sankcie za spáchanie priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d), k) a l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Žalobkyňa zároveň požiadala súd o oslobodenie od súdnych poplatkov a o pridelenie zástupcu z radov advokátov.

Uznesením č. k. 21S 104/2007-28 zo dňa 3. marca 2008 Krajský súd v Žiline priznal žalobkyňi oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň jej ustanovil právneho zástupcu z radov advokátov, Mgr. Z. H..

Ako vyplýva zo súdneho spisu, ustanovená advokátka prevzala právne zastúpenie žalobkyne a okrem iných úkonov sa zúčastnila aj na pojednávaní krajského súdu dňa 15. júla 2008, na ktorom krajský súd vo veci rozhodol tak, že rozsudkom č. k. 21 S 104/2007-59 zo dňa 15. júla 2008 žalobu zamietol a žalovanému trový konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že o priznaní trov konania právnej zástupkyne žalobkyne z rozpočtových prostriedkov Krajského súdu v Žiline rozhodne súd samostatným rozhodnutím. Proti tomuto

rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie dňa 11. augusta 2008.

Uznesením č. k. 21 S 104/2007-74 zo dňa 28. augusta 2008 Krajský súd v Žiline ustanovenej právnej zástupkyňi nepriznal odmenu a náhradu hotových výdavkov, nakoľko právna zástupkyňa si trovy konania neuplatnila a ani ich v zákonom stanovenej lehote nevyčíslila a zo spisu nie sú zrejmé iné trovy konania okrem trov právneho zastúpenia. Krajský súd pritom poukázal na ustanovenie § 151 ods. 1 a 2 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie právna zástupkyňa žalobkyne a poukázala pritom na skutočnosť, že v predmetnej veci podala proti rozsudku krajského súdu č. k. 21S 104/2007-59 zo dňa 15. júla 2008 odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté. Predmetná vec preto nie je právoplatne skončená a preto ani nedošlo k ukončeniu jej právneho zastupovania ako ustanovenej právnej zástupkyne žalobkyne. Krajský súd vo veci nesprávne aplikoval ustanovenie § 151 ods. 1 a 2 O.s.p., nakoľko citovaným rozsudkom žalobkyňi súd náhradu trov nepriznal, a teda sa nemôže odvolávať na ustanovenia, ktoré je možné použiť len v prípade, keď súd prizná účastníkovi náhradu trov konania voči neúspešnému účastníkovi konania. V tomto prípade nejde o náhradu trov právneho zastúpenia úspešného účastníka, ale o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému právnenému zástupcovi z radov advokátov, ktorú je povinný plniť advokátovi štát. Podanie návrhu na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému advokátovi pritom prichádza do úvahy až po skončení poskytovania právnych služieb, ktorých poskytovanie bolo založené ustanovujúcim uznesením súdu, čiže až po tom, čo bolo konanie vo veci samej právoplatne skončené. Poukázala tiež na rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 84/2003, podľa ktorého *„nárok obhajcu na odmenu podľa § 151 ods. 2 Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb.) je síce nárokom na peňažné plnenie štátu ustanovenému obhajcovi, nejde však o zmluvný vzťah a z neho vyplývajúcu odmenu advokáta podľa advokátskej tarify, na ktorú by sa vzťahovali ustanovenia Občianskeho zákonníka, resp. Obchodného zákonníka, vrátane § 397 Obchodného zákonníka o premlčaní“*. Krajský súd podľa právnej zástupkyne žalobkyne pochybil aj v tom, že rozhodol o jej nároku bez toho, aby podala návrh na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov, hoci takýto návrh bol podľa jej názoru potrebný. Na základe uvedených skutočností preto ustanovená právna zástupkyňa navrhla, aby odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Žiline zrušil, resp. zmenil tak, že právnej zástupkyňi prizná odmenu a náhradu hotových výdavkov podľa vyčíslenia po právoplatnom skončení veci samej, ako aj odmenu a náhradu hotových výdavkov za toto odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie ustanovenej právnej zástupkyne je dôvodné.

Ako vyplýva z uvedeného, Krajský súd v Žiline vyhovel žiadosti žalobkyne a v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 21S 104/2007 jej ustanovil zástupcu z radov advokátov, Mgr. Z. H.. Ustanovená advokátka prevzala právne zastúpenie a žalobkyňu v konaní pred krajským súdom aktívne zastupovala.

Podľa ustanovenia § 140 ods. 2 O.s.p. ak bol účastníkovi ustanovený za zástupcu advokát, platí jeho hotové výdavky a odmenu za zastupovanie štát; ak je to dôvodné, poskytne súd advokátovi na jeho žiadosť primeraný preddavok.

Krajský súd pri rozhodnutí o nepriznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenej právnej zástupkyne vychádzal z ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Týmto svojím rozhodnutím však krajský súd nepostupoval v súlade so zákonom, pretože na predmetnú vec aplikoval nesprávne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že pri rozhodovaní o priznaní odmeny ustanovenému právnenému zástupcovi nemožno aplikovať ustanovenie § 151 ods. 1 a 2 O.s.p., ktoré upravuje rozhodovanie súdu o náhrade celkových trov konania jednotlivým účastníkom podľa ich úspechu v konaní. V tomto prípade však súd žalobkyňu náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd zastáva názor, že v prípade ustanovenia právneho zástupcu účastníkovi konania súdom platí pre rozhodovanie o jeho odmene odlišný právny režim ako je to u právneho zástupcu, ktorého si účastník sám zvolí. Odmenu zvoleného právneho zástupcu platí ten účastník, ktorý si ho zvolil, a len v prípade úspechu, keď súd prisúdi tomuto účastníkovi náhradu trov konania, stáva sa táto odmena súčasťou trov, a na jej vyčíslenie a uplatnenie sa vzťahuje ustanovenie § 151 O.s.p. V prípade ustanoveného právneho zástupcu však nie je vôbec relevantné, či súd prisúdi náhradu trov konania účastníkovi, ktorého tento ustanovený zástupca zastupuje. Tak v prípade úspechu, ako aj v prípade neúspechu účastníka konania,

platí náhradu hotových výdavkov a odmenu za jeho zastupovanie štát, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 140 ods. 2 O.s.p.

Najvyšší súd sa tiež stotožnil s argumentáciou ustanovenej právnej zástupkyne, že konanie, v ktorom bola žalobkyni ustanovená za zástupcu, sa ešte právoplatne neskončilo a preto nebol dôvod rozhodovať o priznaní jej odmeny, nakoľko zastupovanie naďalej trvá a ustanovenej advokátke môžu v tejto súvislosti vzniknúť ďalšie trovy.

Ustanovenému právnenému zástupcovi vzniká právo na náhradu hotových výdavkov a odmenu za zastupovanie priamo zo zákona a na jej uplatnenie a vyčíslenie nemožno aplikovať ustanovenie § 151 ods. 1 a 2 O.s.p., ktoré upravuje náhradu trov priznaných súdom účastníkom konania.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h), ods. 2 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu bude po právoplatnom skončení veci samej vyzvať právnu zástupkyňu žalobkyne na vyčíslenie trov právneho zastúpenia a následne rozhodnúť o nahradení jej hotových výdavkov a odmeny za zastupovanie podľa § 140 ods. 2 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 23. septembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová